

මනමේ කුමරියගේ මෙල්බන් නවීනාත්මක

රොසාන් හෙන්සිංහ

සියලු නාට්‍ය සම්ප්‍රදායක් බිහිකරමින්, නාට්‍ය කලාවේ අතිවිශිෂ්ට සඳහා පුරෝගාමිත්වය ගෙන මහලු සේවයක් ඉටුකල යුතු පුරුෂ කෙනෙක් වූ මහාචාර්ය එදිරිපිටි සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ අනුස්මරණීය දසවන සැවැත්විය මෙම වසරෙහි යෙදී තිබේ. එතුමා අප අතරින් විශේෂ වුවද, මතු විසින් කරන ලද සදා අමරණීය එම නිර්මාණ පෙළ නාට්‍ය කලාව නිතරින් පෝෂණය කරනු ඇත.

මනමේ නාටකයේ එන මනමේ කුමරියගේ චරිතය නිරූපනය පිළිබඳ සිතන විට නිතරින්ම මනකයට එන්නේ බොහෝ කලක් මුළුල්ලේ එම චරිතය ඉදිරිපත් කළ මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ කනිටු දිසානායකයන්ගේ සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ මට්ටමට වඩා උසස් සහ එම චරිතය එතරම්ම සමීප ලෙස රසික හදවත් තුළ රැඳී තිබීමයි.

මනකකී යනෝද්ධ සරච්චන්ද්‍රයන් සමගින් ස්ථිර පදිංචිය සඳහා මෙල්බන් නුවරට පැමිණීම මෙහි වෙසෙන කලාකාමී ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට අපේක්ෂා කළ හැකි දේය. කුසුම්සිරි ලියනාආරච්චි යනෝද්ධගේ ස්වමි පුරුෂයායි. මතු මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ නාට්‍ය බොහෝමයක චරිත නිරූපණය කල ප්‍රතිභාසුර්ණ නළුවෙකි. ඉහත සඳහන් වූ මනමේ නාටකයේ මනමේ කුමරු චරිතයද මහාසාර නාටකයේ වැදිලියගේ චරිතයද මතු විසින් නිරූපනය කරන ලදී. නර්බන්ද්‍රයා හි නර්බන්ද්‍රයන් චරිතයද, ජයකා හා ලොවිකා හි ජයකාගේ චරිතයද, කාලතෝල නාටකයේ මනමේ මනමේ චරිතයද මතු රඟපාන ලද සුවිශේෂ චරිත අතර වෙයි.

ජයලත් මනෝරත්න ගේ සඳුකිරි, තලමල පිපිලා, ගුරු තරුව යන නාට්‍යවල චරිත නිරූපනය කළ මතු දකුණින්ද ගුණවර්ධන, ලුණු බුලත්සිංහල, ලොකු සුභසිංහ, රන්විත් ධර්මසිරි වැනි ප්‍රවීණ නාට්‍යය අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ හා ප්‍රසන්නපිත් අබේසිංහ, ඉන්ද්‍රිකා ආරච්චන්ද්‍රයන්ගේ වැනි තරුණ පරපුරේ නාට්‍යය අධ්‍යක්ෂක වරුන්ගේද නිර්මාණ වලටද රංගනයෙන් දායක වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ 1996 වසරේ ප්‍රථම වරට පැවැත්වූ රාජ්‍ය ළමා නාට්‍ය උළෙලෙහි හොඳම පිටපතට, හොඳම නාට්‍යය, අධ්‍යක්ෂණයට හිමි රාජ්‍ය සම්මාන කුසුම්සිරි නිශ්චන්ද්‍රයා කළ "මනකොමලා කොල්ලකොලා" නාට්‍යයට හිමිවිය. 1994, 1995, 1996 වර්ෂ වල ජාතික තරුණ සේවා සභාව මගින් පැවැත්වූ නාට්‍ය උළෙලවලදී හා තරගාවලි වල හොඳම අභිරුපණ ශිල්පියාට හිමි සම්මාන මතු විසින් දිනා ගන්නා ලදී. 1998 වසරේ රාජ්‍ය ළමා නාට්‍ය උළෙලෙහි හොඳම නළුවාට හිමි සම්මානය කුසුම්සිරි නිශ්චන්ද්‍රයා කළ "වෙකලේ බව" චරිතයට පිරිනැමුණු අතර නැවත වතාවත් 1999 වසරේ රාජ්‍ය කෙටි නාට්‍ය උළෙල නියෝජනය

කරමින් හොඳම අධ්‍යක්ෂණය, හොඳම පිටපත, හොඳම නිෂ්පාදනයට හිමි සම්මාන මතුගේ "සපන්ති" නාට්‍යය සඳහා පිරිනමන ලදී. සිනමාකරණය, නාට්‍ය කලාව, නැටුම් යන විෂයයන් ප්‍රශ්න කල කුසුම්සිරි කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ලලිත කලා විශේෂ උපාධිධාරියෙකි. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ ලේකම්ව හා ජන සංවිච්චිත කිප්ලෝමාටවද හිමි මතු කුඩා කල සිටම නැටුම් කලාව හදාරා ඇත.

මතු ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනියට ද, නාට්‍ය නිතිපතක් ම නිරූපනය

කොට ඇති අතර රාජ්‍ය කෙටි චිත්‍රපට උළෙලට නිෂ්පාදනය කොට ඉදිරිපත් කළ "අම්මා" කෙටි චිත්‍රපටය තෝරාගත් චිත්‍රපට දහයෙන් එකක් නියෝජනය කලේය.

යනෝද්ධ සරච්චන්ද්‍රයන් අපුරුදු නමයේදී වෙස්සන්තර නාට්‍යයට ප්‍රසිද්ධිය වේදිකාවට පිවිසියාය. ප්‍රේමයෙන් පාසනී ගෝඛේ (සෝනෝ) නාට්‍යයේ හැරුණු විට මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍රයන් නිර්මාණය කළ අනෙක් සියළුම නාට්‍යවල ප්‍රධාන චරිත ඇති විසින් රඟ දැක්වූ ලදී. සෝමලොකා මුණසිංහ ගේ "විකානි" නාට්‍යයේ ද ඇත චරිතයක් නිරූපණය කලාය.

බව කඩකුරාට නාට්‍යයෙන් හොඳම සහාය නිලධාරී හිමි සම්මානය දිනාගත් ඇය ශ්‍රී ලංකා - ජපාන මිත්‍රත්ව සංග්‍රාමය නාට්‍ය සඳහා පිරිනමන "බුංකා" සම්මානය 2000 වසරේ දී

දිනා ගන්නාය. කොළඹ දේවි බාලිකා විාලයේ මූලික අධ්‍යාපනය ලැබූ ඇය ඉන්දියාවේ දිල්ලි සංස්ථාවේ සමාජ විභාග විශේෂ උපාධිධාරිණියක් වන අතර කොළඹ සරසවියේ "ජපන් අධ්‍යාපන කටයුතු පිළිබඳ" පස්වැන්න "කලාශූරී" උපාධියක් ලබා ඇත. ප්‍රංශ, ස්පාඤ්ඤ, ජපන් භාෂාවන් අධ්‍යනය කල ඇත චිත්‍රයේ යටතේ නැටුම් කලාව හැදෑරුවාය. තවද ඇය සංගීත විකාරදරුවියක් වන අතර ඩී.බී. පික්ට් පෙට්ටරා ගෙන් ගායනය හා සිතාරා වාදනය, දේවගේ යන ගුරුවරු යටතේ ප්‍රශ්න කර ඇත. ශ්‍රී ලංකා කැලණිය විශ්ව විාලයේ සමාජ විභාගයේ කථිකාවාර්චරියක ලෙස සේවය කොට වැඩිදුර අධ්‍යාපනය සඳහා 2001 වසරේ නවසීලන්තයට පිටව ගියාය.

පසුගිය දිනෙක මස්ට්‍රේලියාවේදී මුහුණ මට හමුවූ අතර එහිදී තොරතුරු මෙලෙස විමසුවෙමි.

- කවිදා මෙහේ ආවේ?
- ඇත් මාස තුනක් විතර වෙනවා. මමයි කුසුම්සිරියයි, ප්‍රානයි අපි තුන්දෙනාම මෙහේ ස්ථිර පදිංචියට ආවා.
- මෙහේ එන්න පෙර හිටියේ නවසීලන්තයේ නේද. එහේ මොනවාද කළේ.

අපේ සහ අපේ සිනමාවේ නව රැල්ල

වසන්ත පී. මිපනායක

මේ දිනවල ශ්‍රී ලංකාවේ සිනමානලේඛන පුද්ගලයන් වන "අපේලිකා" චිත්‍රපටය මෙල්බර්න් නගරයේ පිටත් වන අපටද කල්පිතාම නැරඹීමට අවස්ථාවක් පසුකිය සනි අන්තයක්දී උදාවිය. .

චිත්‍රපටය පිළිබඳව කිසිදු පුරුෂ විමර්ශනයකින් තොරව මා සිනමා ශාලාව වෙත ගියේ දීර්ඝ කාලයකට පසු චිත්‍රපටයක් නැරඹීමට තිබූ ආකාරව නිසාත්, චිත්‍රපටය නිපදවූ ආකාරය පිළිබඳව වින්ත පෙට්ටරා සමග සනි අන්ත ගුවන් විදුලි මාධ්‍යය මගින් කරනු ලැබූ පිළිසදුරට සවන්දීමේ සාප්‍ර ප්‍රතිච්ඡේදයකින් නිසාවෙනි. සිනමා ශාලාව අසල පෙල ගැසී සිටි ප්‍රේක්ෂක පිරිස දෙස හා ඉන් අනතුරුව සිනමා ශාලාව අතුරු සිදුරු නොමැතිව පිරි ඉතිරි ගිය සේයාවෙන්, මෙම චිත්‍රපටය නම් ඉතා සිත් ඇදගන්නා සුළු චිත්‍රපටයක් විය හැකි බව කල්පිතාම සනාථ කෙරුණි.

චිත්‍රපට දර්ශණය අවසානයේදී ඒ කෙරෙහි මා සිත් ඇද බැඳ ගත් ආකාරය කොතෙක්ද යත් මෙම සටහන ලියා එවීමට තරම් මා උත්සාහ විය.

"අපේලිකා" සම්මානවල ගතයට අයත් චිත්‍රපටයක් නොවේ. එය හුදෙක්ම නර්මලයන්ට විනෝදාස්වාදය ලබා දීමේ අරමුණෙන් නිෂ්පාදනය කරන ලද චිත්‍රපටයකි. මෙහි සැකසූ ලෙසම නැඟුණු සමාජ අර්ථකථන දෙක ආකාරයේ කථා වස්තුවක්ද නොමැත. වෙනම මෙන් ඇත නිර්වර්ග යන අනෙකුත් දර්ශණ, වාද වාදි, මා සිතවැඩිත් තොරව දිනගැරෙන නරඹ ඇතුළත් දර්ශණ අඩංගු නොවේ. එහෙත් මෙය පවුලේ අය සමඟ එකට සිට රසවිඳිය හැකි ඉතාමත්ම සරල අභියාචනා ආදරයක් පිළිබිඹු කරන කතා වස්තුවක් පෙරදැරකර ගෙන නතන ලද වානිජමය චිත්‍රපටයකි. මෙය තරුණ තරුණියන් සඳහා සැකසූ ලෙසම ඉල්ලීමට සැරසුණු ලොබ්බීමට සමත් නවීන පන්තියේ කාන්තා උපයෝගී කරගෙන සකස් කරන ලද චිත්‍රපටයකයි කීම ඉතා නිවැරදිය.

එසේ නම් මෙම චිත්‍රපටය ශ්‍රී ලංකාවේ චිත්‍රපට ශාලාවට හෝ එහි ශිල්පීන්ට අභියෝගයක් විය හැක්කේ කවර කැරණක් නිසාද?

සිනමාව ඕනෑම ජන සමාජයකට තදින්ම ඇත බැඳුණු මාධ්‍යයකි. එමගින් සමාජයේ ඉදිරි ගමන කෙරෙහි මහත් බලපෑමක් එල්ල කල හැකි බව අද බටහිර සහ ඉන්දියානු චිත්‍රපට ක්ෂේත්‍රවල විකාශය දෙස බැලීමේදී මනාව වටහා ගත හැකිය. අපගේ සියලු සිනමාවටද මෙලෙස පෙරදැරකර යුගයක් පැවති බව 1960-70 දශක වල නිපදවූ චිත්‍රපට නැරඹූ අපි දකිමු. විවිධ සමාජ සිදුවීම් අලලා නිෂ්පාදනය වූ මෙම චිත්‍රපට තුළින් සමාජ විච්චිත, සමාජ අසාධාරණතාව, රට තුළ වූ දේශපාලනය, සාමාන්‍යය ජන ජීවිතය සහ වඩාත් ඉදිරියේ ප්‍රේම වාතාවන් වැනි දෑ ඉතා ප්‍රබල ස්වාභාවික ලෙසින් අතර එමගින් සමාජයට ලොබුන් බලපෑම අති මහත්ය. මෙහෙයින් වඩාත්ම බලපෑමක් එල්ල වී තිබුණේ සමාජ ස්ථරයේ පහලම කොටස ලෙස සැලකෙන තරුණ තරුණියන් ඉලක්ක කොට නිපැයූ ඉහත කී ප්‍රේම වෘත්තාන්ත චිත්‍රපට මගිනි. මේ සඳහා සිනමා ක්ෂේත්‍රය තුළ සුවිශේෂ ගණයේ කලාකරුවන් බිහිවී තිබීම සහ නිර්මාණකරුවන්ගෙන් පිරි පැවතීමද මෙයට විශාල පිටුවහලක් වූ බවද පෙනේ.

එහෙත් අවසානවකට මෙන් පසුගිය දශක දෙක තුළ අප රටේ චිත්‍රපට ක්ෂේත්‍රය මුළුමනින්ම අර්බුදයකට ලක්වූවා පමණක් නොව ජනතාවගේද ඒ කෙරෙහි තිබූ ඇදුම, විශ්වාසය පහව ගියබව අපි දකිමු. මේ සඳහා බලපා ඇති සාධක ලෙස ප්‍රධාන වශයෙන් රට තුළ සිදුවූ මහා පරිහානි ආර්ථික වෙනස්කම්, රූපවාහිනිය හදුන්වාදීම, දිනෙන් දින දියුණු වන ඉන්දියානු සිනමාවේ බලපෑම වැනිදෑද පෙන්වාදිය හැකි ය.

මෙවන් ප්‍රධානවකට "අපේලිකා" චිත්‍රපටය මා දැකීමෙන්, මා ඉතාමත් සතුටක් කල මුල් යුගයට ගැනෙමි කියන ඉතාමත්ම සරල හා සැකසූවැනි කමින් නිපදවූ චිත්‍රපටයක් ලෙසයි.

චිත්‍රපටය සඳහා යොදාගත් ප්‍රධාන නිලි චරිතයට පහ පොචන දකුණු ඉන්දියානු නිලි "පුජා" ගේ දූෂක සිත් ඇද ගන්නා රංගනය හමුවේ මෙම චිත්‍රපටය ශ්‍රී ලංකාවේ තරුණ තරුණියන් ඇදුම කරන ඉන්දියාවේ බොලිවුඩ් ගණයේ චිත්‍රපටයකට සමාන ආකාරයකින් මෙම චිත්‍රපටයට ලැබී ඇතැයි කීමටත් එය අභියෝගාත්මකයක් නොවේ. මෙයට යොදා ඇති කාන්තා ප්‍රධාන චරිතය රඟපා වන්නා පෙට්ටරාගේද

දූෂක යොවන රඟපෑම සහ අනෙකුත් මූලාංග සියල්ලෙහිද එහි සාර්ථකත්වයට බලපා ඇති බව සනතිකය.

සමාජයේ විවිධ තරුණිච්චල චිත්‍රපට ජන පිරිස් මග රැකී රක්ෂා හා එදිනෙදා වැඩකිරීම ඉස්මතු කිරීමෙන් පසු ඉදිරිට හෝ සිනමා ශාලාවකට පිය නගනුයේ නරඹන මානසික රසාස්වාදයක් ලබා ගැනීමේ අභිලාශයෙනි. මේ අරුතට වානිජමය චිත්‍රපට මගින් විශාල මෙහෙයක් සිදුකර ගනී බව අපි දකිමු. එහෙත් ජනතාවගේ මේ රසිකත්වය පිළිබඳව වරදවා වටහා ගත් කුට සිනමාකරුවන්ද අප රටේ සිටින බව පසුගිය දශක දෙක තුළ නිෂ්පාදනය වූ බොහෝමයක් චිත්‍රපට නැරඹීමේදී පෙනීයයි.

"අපේලිකා" නැරඹීමට යාමේදී මා තුළ නිරායා-කෙරෙහි සිතට ඇතුළු වී තිබූ ඉහත කී අවිනිශ්චිත භාවයයි. එහෙත් චිත්‍රපටයේ ප්‍රධාන නිලි "පුජා" ගේ පළමු දර්ශණ කීපය නිරය මත දින ගැරේදීම මාගේ එම අවිනිශ්චිත භාවය කෙමෙන් කෙමෙන් පහව යන්නට විය. ඇය අපට තදින්ම සිනමාචර්ය වෙතට සිත් යා කර තබා ගැනීමට සමත් විය. ඇය අප පැරකී ගම්බද තරුණියක තුළ වූ දුකකාරකම, කෙලිලොල් බව මෙන්ම අභියාචනා මනාව නිරූපනය කිරීම තුළින් එය තරුණිය වෙතට යොවනියකගේ මෙන්ම අප කාමෙන් සිත් ඇස කෙරෙහි ආකර්ෂණය කර ගැනීමට සමත් විය. ඇයගේ චරිතය කෙරෙහි මතු පහල වූ දැඩි සානුකම්පිත ඇදුම හා චිත්‍රපටයට ලබා දී තිබූ ඉන්දියානු මිශ්‍රණය මගින් එකතු වූ ආරම්භක භාවය මෙන්ම සමග බොහෝ ඇස් කැඳුම් වලින් තෙත්වීමට පටන් ගැනීන. අප සැමදෙනාම එහි සෑම රූප රාමුවක් දෙසම ගෙත් යොමාගෙන බලා සිටියේ "අපේලිකා" ට අප හදවත් තුළ ඇති කිරීමට සමත් වූ දැඩි සානුකම්පිත සෙනෙහසද සමගය. ඇයගේ සමග යොවනකම මනාව පිළිබිඹු කරමින් රංගනයක යෙදුණු වින්ත පෙට්ටරාටද ප්‍රේක්ෂක සිත් සහන් යා කර තැබීමට හැකියාව තිබීම මෙහි ඇති අපූර්වත්වය තවත් විදහාපාන්නකි.

නාමිකී ගෝත්සේකා, මාලිකී ගෝත්සේකා, ජෝ අබේවිකුම වැනි කලාකරුවන් පසුකලෙක ප්‍රවීණ සිනමාකරුවන් බවට පත්වීමටද ඉවහල් වූයේද මෙම අප නැරඹූ චිත්‍රපට වැනි චිත්‍රපට කලාවන්ගේ ලද ආහාය මග බව අප අමතන නොකල යුතුය.

දැන් අප චිත්‍රපට ක්ෂේත්‍රය ඉදිරියේ ඇති අභියෝග නම් (කසිකබල් වැනි චිත්‍රපට වෙනුවෙන් ප්‍රේක්ෂක ප්‍රතිචාර ලබා ගනු) සාර්ථක වාණිජ චිත්‍රපට බිහිකිරීමට දේශීය සමාජ උපයෝගී කර ගැනීමයි. "අපේලිකා" චරිතය එයට සම්මතයක් ලෙස උපයෝගී කර ගැනීම නිරවද්‍ර මිශ්‍රණ ප්‍රතිඵලක් විය හැකිය. චිත්‍රපටයේ රඟපෑමින් "පුජා" අපට දී ඇති හභිවිධායද එයයි. බොහෝ ජනයා ප්‍රිය කරන්නේද එයයි.

අවසාන වශයෙන් වින්ත පෙට්ටරා තරුණ කලා කරුවෙකු ලෙස අගය කිරීමට මා තුළට ගත්තේ මතු, මතු පිළිබඳවම වරින්වර විවරණයක යෙදුණු අවස්ථාවේ සිටීමය. කලාකරුවන්ට මුහුණත් හෝ ඇයගේ නිර්මාණ බිහි කිරීමට වෙසෙන මහත්සි වනවා සේම මුහුණට දිනා ගැනීමටද සමත් ඇත. ඒ කලා රසික ජනතාවයි. මුහුණට එය දැකිය යුත්තේ මුහුණ ඉදිරියේ ඇති මනා පර්වතයක් ලෙසයි. එය තරුණ කිරීම සඳහා කෙටි මාර්ග නොමැත. ඇත්තේ තව තවත් නිර්මාණ බිහි කිරීම පමණකි. තම නිර්මාණ ඉදිරියේ තබාගෙන, නිර්මාණ පසු පසින් ගමන් කරන කලාකරුවන් සැකසූ කලාකරුවන් ලෙස ජනතාවගේ ගෞරවයට පාත්‍ර වනවා නිසාය. තම නිර්මාණ පසුකලා වන ජනතාව අතරට පියා ගැනීම මාග බලන විශාල කලාකරුවන්ට වින්තගෙන් ඉගෙන ගතහැකි පාඨම බොහෝය. මතු විවහලේ අර්ථයෙන්ම සමාජය තුළ ජනතාව අතරටම වී තම නිර්මාණ බිහිකිරීමට අධිකාරිය කරගත් සැකසූ කලාකරුවෙකි. මතුට යාමට තවදුරු බොහෝය. අප මතු වෙරළයෙන් කල යුතුය.